

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของ ประชาชนในจังหวัดสงขลา

Factors Influencing the Decision Making of Pursuing Graduate Program in Business Administration of People in Songkhla Province

สุวิทย์ เพ็งทิพย์นาง¹, วาสนา สุวรรณวิจิตร² และ อนิวัช แก้วจำนงค์²
Suwit Phengthipnang¹, Wassana Suwanvijit² and Aniwat Kaewjamnong²

วันที่รับบทความ : 28/04/2562

วันแก้ไขบทความ : 23/09/2562

วันตอบรับบทความ : 30/09/2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางการศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการศึกษาของประชาชนในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือประชาชนทั่วไปในจังหวัดสงขลาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว จำนวน 400 คน เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าไค-สแควร์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรสที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ แตกต่างกันไป 2) ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา เหตุผลจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ แตกต่างกันไป และ 3) อายุ สถานภาพการสมรส ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการศึกษา

¹ นิสิต หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Graduate Student, Master of Business Administration in Business Management, Faculty of Economics and Business Administration,
Thaksin University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาการจัดการธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Asst.Prof. Dr., Department of Business Administration, Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University

Abstract

This research aimed to 1) compare the factors influencing the decision making of pursuing graduate program in business administration of people in Songkhla province base on personal characteristics and education factors, and 2) study the relationship between personal characteristics and education factors of people in Songkhla province. The sample was undergraduate students who were studying in last year and people who graduated bachelor's degree. The research instrument was a questionnaire which was distributed to 400 people in Songkhla. The statistics used for analyzing data composed of frequency, percentage, mean, standard deviation, One-way ANOVA, and Chi-square. The results revealed that : 1) the differences between personal characteristics (including sex, marital status, address, occupation and income) influencing the decision making of pursuing graduate program in business administration of people in Songkhla province with statistically significant difference, 2) education factors (including name of institution, year of study, course of studying in business administration, source of funds, expected institutions to study) showed influence on the decision making of pursuing graduate program in business administration of people in Songkhla province, and 3) age, marital status, address, occupation and income showed the relationship to education factors.

Keywords : Decision Making, Pursuing Graduate, Business Administration Program

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม เพราะการศึกษาทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาตนเอง ทำให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และรู้จักคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน ดังนั้น การพัฒนาประเทศหรือสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพของประชากรหรือทรัพยากรมนุษย์ ประชากรของประเทศจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาจะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นรากฐานในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะสังเกตได้จากนโยบายของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต่างให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน และปรับปรุงแก้ไขระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และนโยบาย ทางด้านการศึกษา เพื่อให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถแข่งขัน กับนานาประเทศได้ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้มีหน้าที่และ

ความรับผิดชอบในการจัดการ ดำเนินการ และให้บริการทางการศึกษาสำหรับสาธารณชน ได้ออกประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อใช้สำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การท่องเที่ยว สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะทางด้านการศึกษามีสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา มีมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ทั้งนี้ ไม่นับรวมมหาวิทยาลัยจากส่วนกลางที่มาตั้งศูนย์การศึกษาในจังหวัดสงขลาเพื่อจัดการศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง โดยมหาวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้นได้มีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาต่าง ๆ ตามศักยภาพและความพร้อมของตนเอง โดยพบว่ามีสาขาที่จัดการศึกษาเหมือนกัน คือ สาขาบริหารธุรกิจ (มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2559 ; มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 2560 ; มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2560 ; มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2560 ; มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2560)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา มีนักศึกษาระดับอุดมศึกษาลดน้อยลง โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ซึ่งการลดลงของจำนวนนักศึกษาดังกล่าวส่งผลต่อภาระงานชั้นต่ำของอาจารย์ เนื่องจากมีนักศึกษาไม่ครบตามจำนวนที่จะเปิดการเรียนการสอนหรือตามแผนรับนักศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อปริมาณสำหรับการจัดการศึกษา เพราะเมื่อมีนักศึกษาลดลง รายได้ของมหาวิทยาลัยก็ลดลงไปด้วย และอาจจะต้องปิดหลักสูตรหรือปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อลดภาวะการขาดทุน ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลแก่มหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนการจัดทำแผนกลยุทธ์สำหรับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยทางการศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการศึกษาของประชาชนในจังหวัดสงขลา

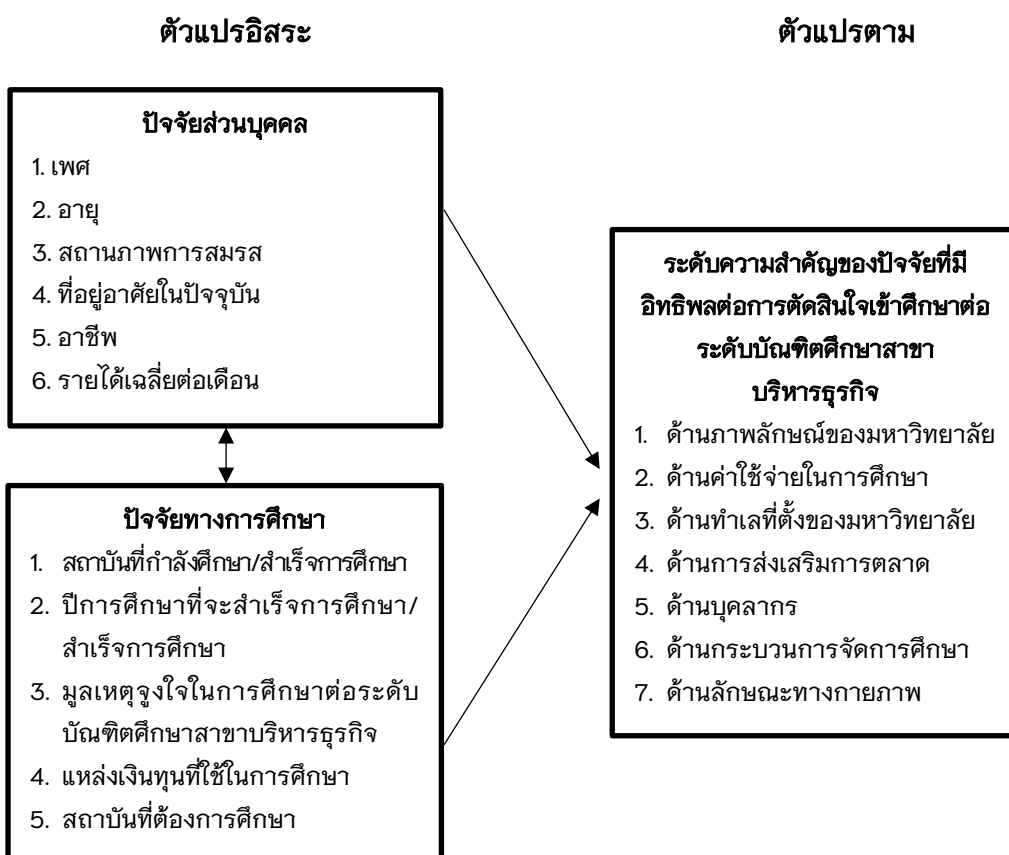
สมมติฐาน

1. ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน
2. ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีปัจจัยทางการศึกษาแตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน
3. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
2. มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา ได้แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ
3. มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา ได้ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษาในชั้นปีสุดท้าย หรือประชาชนทั่วไปในจังหวัดสงขลาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยใช้สูตรของคอคแรน (Cochran) กรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2555 : 89 ; อ้างอิงจาก Cochran, 1977) ได้กลุ่มตัวอย่าง 385 คน แต่เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ทำการเลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนหรือแบบโควตา (Quota Sampling) โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างของอำเภอหาดใหญ่ จำนวน 200 คน และกลุ่มตัวอย่างของอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 200 คน เนื่องจากเป็นอำเภอที่เป็นที่ตั้งของแหล่งเศรษฐกิจและสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจังหวัดสงขลา โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaires) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามสภาพความเป็นจริงเพียง 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaires) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามสภาพความจริงเพียง 1 คำตอบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaires) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-ended Questionnaires)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรสที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาตัวร้อยละ (Percentage)

2. ปัจจัยทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา และสถาบันที่ต้องการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการจัดการศึกษา และด้านลักษณะทางกายภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ถ้าพบว่ามีผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี LSD

5. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามปัจจัยทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ถ้าพบว่ามีผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี LSD

6. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า Chi-square

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่สนใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 78.75) อายุไม่เกิน 25 ปี (ร้อยละ 46.75) สถานภาพโสด (ร้อยละ 77.75) มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดสงขลา (ร้อยละ 83.25) อาชีพนิสิต/นักศึกษา (ร้อยละ 42.00) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 41.00)

2. ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่สนใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (ร้อยละ 33.25) จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560 (ร้อยละ 46.00) มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ (ร้อยละ 41.75) แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาจะใช้เงินทุนของตนเอง (ร้อยละ 52.00) และต้องการศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ (ร้อยละ 36.75)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.43$) ด้านลักษณะทางกายภาพ ($\bar{x} = 4.41$) ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.39$) ด้านบุคลากร ($\bar{x} = 4.37$) ด้าน

กระบวนการจัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.34$) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\bar{x} = 4.32$) และด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x} = 4.20$)

4. การเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ	ปัจจัยส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพการสมรส	ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	×	×	×	×	✓	✓
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	×	✓	×	✓	✓	✓
ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	×	✓	✓
ด้านการส่งเสริมการตลาด	×	×	×	×	×	✓
ด้านบุคลากร	×	×	×	×	✓	✓
ด้านกระบวนการจัดการศึกษา	×	×	×	×	×	×
ด้านลักษณะทางกายภาพ	×	✓	×	×	✓	✓

หมายเหตุ : ✓ = แตกต่าง × = ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 1 พบว่า

4.1 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่เป็นเพศทางเลือก ($\bar{x} = 3.71$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่ต่ำกว่าเพศชาย ($\bar{x} = 3.71$) และเพศหญิง ($\bar{x} = 4.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอายุ 26 – 30 ปี ($\bar{x} = 4.54$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ($\bar{x} = 4.18$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอายุ 36 – 40 ปี ($\bar{x} = 4.50$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ($\bar{x} = 4.29$) ประชาชนที่มีอายุ 41 – 45 ปี ($\bar{x} = 4.67$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ($\bar{x} = 4.29$) และอายุ 31 –

35 ปี ($\bar{x} = 4.36$) และประชาชนที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ($\bar{x} = 4.36$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่มีอายุ 41-45 ปี ($\bar{x} = 4.67$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอายุ 26-30 ปี ($\bar{x} = 4.55$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ($\bar{x} = 4.30$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{x} = 4.54$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด ($\bar{x} = 4.34$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีที่อยู่อาศัยปัจจุบันในจังหวัดพัทลุง ($\bar{x} = 4.07$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่มีที่อยู่อาศัยปัจจุบันในจังหวัดสงขลา ($\bar{x} = 4.36$) และผู้ที่มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดอื่นๆ ($\bar{x} = 4.10$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่มีที่อยู่อาศัยปัจจุบันในจังหวัดสงขลา ($\bar{x} = 4.36$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.7 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.57$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.36$) และผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ ($\bar{x} = 4.36$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.8 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.52$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.17$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.9 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.52$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.26$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.10 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ($\bar{x} = 4.50$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.31$) และผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ ($\bar{x} = 4.28$) และผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.48$) มีให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.31$) และผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ ($\bar{x} = 4.28$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.11 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.58$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพนิสิต/นักศึกษา ($\bar{x} = 4.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.17 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท ($\bar{x} = 4.70$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ($\bar{x} = 4.26$) และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ($\bar{x} = 4.71$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ($\bar{x} = 4.26$) และผู้ที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท ($\bar{x} = 4.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยทางการศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ของประชาชนในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยทางการศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ	ปัจจัยทางการศึกษา					
	สถาบันที่กำลังศึกษา/ สำเร็จการศึกษา	ปีการศึกษาที่จะสำเร็จ การศึ กษา / สำร้จ การศึกษา	มุลเหตุจูงใจใน การศึ กษาต่อระดับ บัณฑิตศึ กษาสาขา บริหารธุรกิจ	แหล่งเงินทุนที่ใช่ใน การศึ กษาต่อ	สถาบันที่ต้องการศึ กษา ต่อ	
ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	✓	✓	
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึ กษา	✓	✓	✓	✓	✓	
ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	✓	✓	
ด้านการส่งเสริมการตลาด	✗	✗	✗	✗	✓	
ด้านบุคลากร	✓	✗	✓	✓	✓	
ด้านกระบวนการจัดการศึ กษา	✗	✗	✗	✗	✗	
ด้านลักษณะทางกายภาพ	✓	✓	✓	✓	✗	

หมายเหตุ : ✓ = แตกต่าง × = ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 2 พบว่า

5.1 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.08$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ($\bar{x} = 4.55$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ($\bar{x} = 3.98$) ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล	ปัจจัยทางการศึกษา				
	สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา	ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา	มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ	แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา	สถาบันที่ต้องการศึกษา
เพศ	×	×	×	×	×
อายุ	✓	✓	✓	✓	✓
สถานภาพการสมรส	✓	✓	✓	✓	×
ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	✓	✓	×	✓	✓
อาชีพ	✓	✓	✓	✓	✓
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ : ✓ = สัมพันธ์ × = ไม่สัมพันธ์

จากตารางที่ 3 พบว่า

6.1 อายุของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ส่วนใหญ่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

6.2 อายุของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอายุ 26 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาก่อนปีการศึกษา 2556

6.3 อายุของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ส่วนใหญ่มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่

6.4 อายุของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอายุ 26 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ

6.5 อายุของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่ต้องการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา

6.6 สถานภาพการสมรสของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่มุ่งกำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

6.7 สถานภาพการสมรสของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560

6.8 สถานภาพการสมรสของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่

6.9 สถานภาพการสมรสของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนจากตนเอง

6.10 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย

6.11 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาก่อนปีการศึกษา 2556

6.12 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

6.13 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่ต้องการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ กับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6.14 อาชีพของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษาลส่วนใหญ่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

6.15 อาชีพของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษาลส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560

6.16 อาชีพของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นนิสิต/นักศึกษาลส่วนใหญ่มีเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่

6.17 อาชีพของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ธุรกิจส่วนตัวใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

6.18 อาชีพของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่ต้องการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ธุรกิจ ส่วนตัวส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ กับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6.19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนใหญ่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษากับมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

6.20 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2560

6.21 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่

6.22 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาท ขึ้นไป ส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ

6.23 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กับสถาบันที่ต้องการ ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาท ขึ้นไป ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ กับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สรุปและอภิปรายผล

1. **ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย** ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้าน ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการเป็น มหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษามากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภาวิตา กัน เกษ (2556) โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ ยอมรับ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุษณีย์ แจ่มใส (2551) โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต อยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับหลักสูตรมีความหลากหลายและทันสมัย รองลงมา คือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่จัด การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนมาก ทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันในกำกับของรัฐ

และมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งบางมหาวิทยาลัยหรือบางหลักสูตรอาจไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (2557 : 139 ; อ้างอิงจาก Kotler. 2000) ที่กล่าวถึงภาพลักษณ์ (Image) ว่าเป็นองค์รวมของความเชื่อ ความคิด และความประทับใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งภาพลักษณ์ของสิ่งนั้นจะเกี่ยวพันกับทัศนคติและการกระทำใด ๆ ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ โดยภาพลักษณ์จำแนกได้ 3 ประเภท คือ 1) ภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์หรือบริการ 2) ภาพลักษณ์ตราสินค้า และ 3) ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์การ ดังนั้น ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นภาพลักษณ์ด้านบวกหรือด้านลบ ล้วนมีอิทธิพลต่อผู้ที่ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อทั้งสิ้น

2. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียม มีความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉัตรชัย อินทสังข์ และคณะ (2552) โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสถาบันการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และด้านเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมีทุนสนับสนุนการศึกษารองลงมา คือ การกำหนดค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) ตามแนวคิดของ สุวัฒนา วิฐวัฒนพงศ์ (2543 : 15 – 16 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 10 – 11) และนิชนันท์ ลัญจกร (2554 : 29 ; อ้างอิงจาก Pearlman. 1973 : 13 – 15 ; 2554 : 28 ; อ้างอิงจาก Cohn. 1972 : 78 – 94) ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์หรือสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อ เพราะการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการลงทุนชนิดหนึ่งที่สามารถเพิ่มโอกาสในการทำงาน หรือความก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้ในอนาคต

3. ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมไปมาสะดวกมากที่สุด สอดคล้องกับ ประวิตรี ดุคทอง (2554) โดยผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการที่สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในด้านสถานที่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานที่มากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับสถานที่เรียนไปมาสะดวก และสอดคล้องกับ คັນสนีย์ ไชยเพ็ญ (2556) โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับการมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับความสะดวกในการเข้าถึงที่ตั้งมหาวิทยาลัย รองลงมา คือ ความสะดวกในการเดินทาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันการคมนาคมมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ยุพาวรรณ วรณวณิชย์ (2554 : 101) ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้ง (Location) ว่า

เป็นสถานที่หรือแหล่งอำนวยความสะดวกที่ไว้ใช้สำหรับการให้บริการ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของการให้บริการ นอกจากนี้ สุพรรณิ อินทร์แก้ว (2549 : 106 – 139) ได้กล่าวถึงส่วนประสมทางการตลาด ในส่วนของการจัดจำหน่ายบริการ (Service Distribution) ว่าหมายถึงการจัดสถานที่สำหรับให้ลูกค้ามารับบริการ การจัดจำหน่ายบริการจะมีงานที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ประการ คือ การจัดช่องทางการจัดจำหน่าย และทำเลที่ตั้ง ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มีทำเลที่ตั้งที่มีการคมนาคมไปมาสะดวกจะได้รับการพิจารณาเข้าศึกษาต่อเป็นลำดับต้น ๆ เนื่องจากสามารถลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านการส่งเสริมการตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการผ่อนชำระค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมการศึกษามากที่สุด สอดคล้องกับ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2553) ที่ได้วิเคราะห์เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิต โดยปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มหาวิทยาลัยควรมีระบบการผ่อนผันค่าเล่าเรียนหรือมีทุนการศึกษาให้กับนิสิต เนื่องมาจากการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายต่อภาคการศึกษาหรือตลอดหลักสูตรค่อนข้างสูง ซึ่ง สุพรรณิ อินทร์แก้ว (2549 : 106 – 139) ได้กล่าวถึงส่วนประสมทางการตลาด ในส่วนของการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ว่าเป็นกิจกรรมทางการตลาดที่ธุรกิจใช้ในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรและบริการให้ลูกค้าเกิดการรับรู้และตัดสินใจซื้อในที่สุด ซึ่งกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดมีวัตถุประสงค์เพื่อหาลูกค้าใหม่และรักษาลูกค้าเก่า โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มีการผ่อนชำระค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ นอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระด้านค่าใช้จ่ายที่นิสิต/นักศึกษาต้องชำระเงินก้อนใหญ่เพียงครั้งเดียวแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการตลาดของธุรกิจการศึกษาที่สามารถจะดึงดูดความสนใจของผู้ที่จะศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา และส่งผลต่ออัตราการคงอยู่ของนิสิต/นักศึกษาด้วย

5. ด้านบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับวิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ตรงกับสาขาที่เปิดสอนมากที่สุด รองลงมาคือ คณาจารย์มีคุณวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน สอดคล้องกับ ศันสนีย์ ไชยเพ็ญ (2556) โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากรมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถตรงกับสาขาที่สอน สอดคล้องกับ ภาวิตา กันเกษ (2556) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับอาจารย์มีคุณวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับ อุษณีย์ แจ่มใส (2551) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอาจารย์มีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชา และมีความรู้ความสามารถสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์จากคณาจารย์/วิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงกับสาขาที่ศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์

มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (ราชกิจจานุเบกษา, 2558 : 16 – 20) ที่กำหนดให้ อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่กำหนดในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีส่วนร่วมด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง ดังนั้น หลักสูตรหรือ คณะจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน หรือวิทยากร ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐาน ตลอดจนตอบใจห้ ความต้องการด้านอาจารย์ผู้สอนของผู้เรียนได้มากที่สุด

6. ด้านกระบวนการจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญ กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านกระบวนการ จัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการมีระบบประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (ราชกิจจานุเบกษา, 2558 : 24) ที่กำหนดให้ทุก หลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่าง น้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) คณาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่เข้าศึกษา ต่อระดับบัณฑิตศึกษามีความคาดหวังที่จะได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ หลักสูตร คณะ และสถาบัน ให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง หรือบริบทของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. ด้านลักษณะทางกายภาพ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้ความสำคัญ กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ด้านลักษณะทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับห้องเรียนมีอุปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อำนวยความสะดวกแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอมากที่สุด สอดคล้องกับ ภาวิตา กันเกษ (2556) ที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านลักษณะทาง กายภาพ อยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับมหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับ จิรัฐีกาล นาคนวน (2553) ที่ พบว่า เหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติ ของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมมีระดับความสำคัญของเหตุผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเหตุผลในแต่ละ ด้านพบว่า นิสิตมีระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติ ด้าน ลักษณะทางกายภาพมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนเพียงพอแก่นิสิต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูง ผู้ที่เข้าศึกษาต่อจึงมีความ คาดหวังว่าหลักสูตร คณะ หรือมหาวิทยาลัยจะต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อำนวยความสะดวกแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทาง การตลาดของ สุพรรณิ อินทร์แก้ว (2549) ที่กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาดด้านสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ (Physical Evidence) เป็นส่วนประสมทางการตลาดที่ลูกค้าใช้เป็นปัจจัยในการเลือกใช้

บริการ ได้แก่ ตัวอาคาร เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้บริการ เช่น การตกแต่งสถานที่ บรรยากาศภายในสำนักงาน เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ การจัดสรรพื้นที่บริการ ห้องน้ำ เครื่องใช้สำนักงาน ป้ายประชาสัมพันธ์ ตลอดจนแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่มีไว้บริการลูกค้า สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นเครื่องหมายแทนคุณภาพบริการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันธุรกิจบริการทั่วไปต่างพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ลูกค้าเกิดความสะดวก รวดเร็ว และประทับใจ เพราะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นสิ่งแรกที่สร้างความประทับใจในการใช้บริการ ทั้งนี้ การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาถือได้ว่าเป็นธุรกิจบริการทางการศึกษา ดังนั้น หลักสูตร คณะ หรือมหาวิทยาลัยจะต้องให้ความสำคัญกับห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องปฏิบัติการ หรืออุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้รับประโยชน์สูงสุดและเกิดความประทับใจจากบริการทางกายภาพที่ได้รับ และเกิดความรู้สึกคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไป

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา มีผลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาต่อ และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 – 2557 ผู้ที่มีผลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง ผู้ที่ใช้เงินทุนตนเองในการศึกษาต่อ และผู้ที่ต้องการศึกษากับมหาวิทยาลัยของรัฐ ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มดังกล่าวข้างต้นจะให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับลูกค้า/ผู้รับบริการ

2. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอายุ ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา มีผลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อแตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26 – 30 ปี มีที่อยู่อาศัยปัจจุบันในจังหวัดสงขลา มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 – 2557 มีผลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ และต้องการศึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีอายุ 26 – 30 ปี เป็นวัยที่เริ่มเป็นผู้ใหญ่ กำลังเริ่มต้นทำงานเพื่อสร้างอนาคตให้กับตนเอง และใช้เงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ จึงเลือกศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนัก

3. ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่

จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษา และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อแตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศทางเลือก มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 – 2553 มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ และต้องการศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ให้มีความสำคัญกับปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป เป็นวัยทำงาน มีรายได้ มีครอบครัว มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา จึงเลือกศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยที่มีทำเลที่ตั้งอยู่ในย่านที่มีความเจริญ ใกล้แหล่งชุมชน มีความปลอดภัย และการคมนาคมไปมาสะดวก

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป และมีความต้องการศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ให้มีความสำคัญกับปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบุคคลกลุ่มนี้มีรายได้เป็นของตนเอง ให้มีความสำคัญกับความคุ้มค่าของการใช้จ่าย จึงเลือกจะศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งมองว่ามหาวิทยาลัยของรัฐจะมีแหล่งทุนสนับสนุนในการศึกษาต่อ หรือทุนสนับสนุนในการวิจัยมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน

5. ด้านบุคลากร พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถาบันที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาต่อ และสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง ใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ และมีความต้องการศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ให้มีความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบุคคลกลุ่มนี้มีอาชีพ มีรายได้ ใช้เงินตนเองในการศึกษาต่อ และต้องการศึกษาต่อเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง จึงต้องการความรู้และประสบการณ์จากวิทยากร/อาจารย์ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน/ธุรกิจ

6. ด้านกระบวนการจัดการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

7. ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า ประชาชนในจังหวัดสงขลาที่มีอายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถาบันที่ต้องการศึกษา/สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา/สำเร็จการศึกษา มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาต่อต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26 – 30 ปี มีอาชีพเป็น

พนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 – 2557 มีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง และใช้แหล่งเงินทุนของตนเองในการศึกษาต่อ ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคคลกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มียาได้ค่อนข้างสูง มีความคาดหวังที่จะได้ใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร การจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษา หรือแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตลอดจนรับการประเมินจากผู้ประเมินภายนอก เพื่อยกระดับมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการเผยแพร่ผลงาน กิจกรรมของนิสิต/นักศึกษา คณาจารย์ หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์มหาวิทยาลัย ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้หรือร่วมมือในการทำกิจกรรมให้กับชุมชน ท้องถิ่น เป็นต้น

2. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียม มีความเหมาะสม ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดค่าธรรมเนียม/บริการต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมและชัดเจน เช่น ค่าใช้จ่ายรายภาคการศึกษา/ตลอดหลักสูตร ค่าเอกสาร ตำราประกอบการเรียน ค่าใช้จ่ายในการทัศนศึกษา/ดูงาน เป็นต้น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้นิสิต/นักศึกษา หรือผู้สนใจได้รับทราบประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

3. ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมไปมาสะดวก ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดสถานที่ในการจอดรถ หรือมีรถให้บริการแก่นิสิต/นักศึกษา หรือผู้มารับบริการ เพื่อนิสิต/นักศึกษา หรือผู้มารับบริการจะได้รับความสะดวกในการมาศึกษา หรือมารับบริการของมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการผ่อนชำระค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมการศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีระบบการผ่อนชำระค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ เช่น ผ่อนชำระเป็นรายเดือน รายงวด หรือมีการขยายเวลาในการชำระเงิน หรือมีการลดหย่อนผ่อนผันในกรณีพิเศษต่าง ๆ ตามสถานการณ์และสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรเพิ่มช่องทางการชำระเงินค่าธรรมเนียมหรือบริการต่าง ๆ เช่น ชำระเงินผ่านทางธนาคาร ผ่านทางแอปพลิเคชันของธนาคาร/มหาวิทยาลัย หรือชำระผ่านทางโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนิสิต/นักศึกษา หรือผู้สนใจมากยิ่งขึ้น

5.ด้านบุคลากร กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับวิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ตรงกับสาขาที่เปิดสอน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีกระบวนการหรือระบบในการจัดอาจารย์หรือวิทยากรประจำรายวิชา/หลักสูตร โดยพิจารณาจากคุณวุฒิ ความรู้ และประสบการณ์การทำงาน/วิจัยในสาขาที่เปิดสอน เพื่อให้บัณฑิต/นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์จากอาจารย์หรือวิทยากรมากที่สุด คัดค้านกับค่าใช้จ่ายที่บัณฑิต/นักศึกษาได้จ่ายไป

6.ด้านกระบวนการจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมีระบบประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้น มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา เช่น การประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพภายนอก โดยรูปแบบการประกันคุณภาพขึ้นอยู่กับบริบทและนโยบายของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการประกันคุณภาพในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสร้างความมั่นใจให้กับบัณฑิต/นักศึกษาที่มาศึกษาต่อหรือรับบริการในหลักสูตรนั้น ๆ

7.ด้านลักษณะทางกายภาพ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับห้องเรียนมีอุปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อำนวยความสะดวกแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดเตรียมห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอกับจำนวนนิสิต/นักศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจแก่นิสิต/นักศึกษามากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- จิรัฐิกาล นาคนวน. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย อินทสังข์, ณพวรรณ ลินธุศิริ, ดุษฎี เทียมเทศ บุญมาสูงสง และปริม หนูนนต์. (2552). **ความต้องการศึกษาต่อและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาจังหวัดนครราชสีมา**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ชูชัย สมितिไกร. (2557). **พฤติกรรมผู้บริโภค** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชไมพร กาญจนกิจสกุล. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ตาก : โพรเจกต์ ไฟฟ์-ไฟว์.
- นิชานันท์ สัจจกร. (2554). **การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการประถมศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐ**. สารนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558**. (2558, 13 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132, ตอนพิเศษ 295ง, หน้า 13–23.
- ประวิตรี้ ดูกทอง. (2554). **ส่วนประสมทางการตลาดบริการที่สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.

- ภาวิตา กั้นเกษ. (2556). **ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2559). **คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2559.** สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2560, จาก http://www.tsu.ac.th/course/manual_tsu_2559_02.pdf.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2560). **บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.** สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2560, จาก <http://www.rmuts.ac.th>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2560). **ข้อมูลหลักสูตรระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2559.** สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2560). **หลักสูตรบัณฑิตศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.grad.psu.ac.th>.
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (2560). **หลักสูตร.** สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.hu.ac.th>.
- ยุพาวรรณ วรรณวานิชย์. (2554). **การตลาดบริการ (พิมพ์ครั้งที่ 4).** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (2553). **เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2559, จาก www2.tsu.ac.th/grad/_report_/files/06044949200949.doc.
- ต้นสนีย์ ไชยเพ็ญ. (2556). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ วิทยาเขตขอนแก่น.** การศึกษาอิสระ บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพรรณิ อินทร์แก้ว. (2549). **การตลาดธุรกิจบริการเฉพาะอย่าง (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- สุวัฒนา ฐิตวัฒนพงศ์. (2543). **การสำรวจค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุษณีย์ แจ่มใส. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต.** วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.